

(၃-၃) သီရိလင်္ကာနှင့် မြန်မာသို့ ပြန့်နှံ့ခြင်း

သီရိလင်္ကာသည် အာသောက၏ သား မဟိန္ဒနှင့် အဖော် ၆ ဦးကြောင့် ဘီစီ ၂ ရာစုအတွင်းတွင် ဘာသာပြောင်း ခဲ့ရသည်။ သူတို့သည် ဘုရင်ကြီး ဒေဝနံပိယ တစ်စွာနှင့် မူးမတ်များစွာကို သာသနာပြောင်းစေခဲ့သည်။ ဤအချိန် ကာလသည် ရှေးရိုးစွဲ ဆင်ဟာလိတို့၏ ဗဟိုဖြစ်သည့် မဟာပိဟာရ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို တည်ဆောက်သော ကာလဖြစ်ပေသည်။ ပါဠိ ပိဋကတော်အား မင်းကြီး ဝိတ္ထဂါမနီ လက်ထက် ဘီစီ ၂၉- ၁၇ ခုနှစ်များတွင် သီရိ လင်္ကာ၌ မှတ်တမ်းတင် ရေးမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ ထို၌ ထေရဝါဒ ရိုးရာ အားကောင်းခဲ့ပေသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဗုဒ္ဓဇောသ (အေဒီ ၄- ၅ ရာစု) ကဲ့သို့ အချို့သော အဋ္ဌကထာ ပညာရှင်များ ထွန်းကားခဲ့၍ သူတို့သည် ရိုးရာ ပြုန်းသော အဋ္ဌကထာများကို စနစ်တကျ ပြုစုခဲ့ပေသည်။ ထိုကာလတွင် မဟာယန ဝါဒမှာ သီရိလင်္ကာ၌ အထိုက်အလျှောက် ဩဇာလွှမ်းမိုးသော်လည်း ထေရဝါဒမှ အပြီးတိုင် ချုပ်ကိုင်နိုင်ပြီး သီရိလင်္ကာသည် ထေရ ဝါဒ အမာခံနယ်မြေ ဖြစ်လာခဲ့ကာ ထိုမှတစ်ဆင့် ၁၁ ရာစုမှ စတင်၍ အရှေ့တောင်အာရှသို့ ပြန့်နှံ့ခဲ့ပေသည်။

အိန္ဒိယ တိုက်ငယ်၏ အရှေ့ဘက်နယ် (ယခုခေတ် မြန်မာနှင့် ထိုင်း) ဒေသများတွင် အိန္ဒိယဥက္ကေးမှုမှာ မွန်လူမျိုး အပေါ်သို့ အကြီးအကျယ် လွှမ်းမိုးခဲ့ပေသည်။ မဟာယန၊ ဟိနယန ဂိုဏ်းများ မကဲ့မီ ဘီစီ ၃ ရာစုမှ စတင်၍ အိန္ဒိယ ဧကရာဇ် အာသောကရာဇာ၏ သာသနာပြုခြင်းကို မွန်တို့သည် ခံရသည်ဟု ဆိုပေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းရှိ ပိသနိုးကဲ့သို့ ရှေ့ကျသော မွန်ဗုဒ္ဓကျောင်းဆောင်များသည် အေဒီ ၁ ရာစုနှင့် ၅ ရာစု ကြား ကာလ ကပင် ရှိနေပေသည်။

(ပိသနိုးသည် မွန်တို့လွှမ်းမိုးရာ ဒေသ ဖြစ်ခဲ့သည် ဆိုခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်သဘောဖြင့် သမိုင်းရေးခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ် အနေဖြင့် ဤ သမိုင်းကို ဝက်ဘ်ဆိုဒ်ပေါ်မှ **History of Buddhism** ဆိုသည်ကို ဘာသာပြန်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။)

ဒွာရာဝတီမှ မွန် ဓမ္မစကြာပုံ (အေဒီ ၈ ရာစု)

အထူးသဖြင့် အိန္ဒိယ၏ ဂုဏ်တ ယာဉ်ကျေးမှုနှင့် ဂုဏ်တ မတိုင်မှီ ကာလ ယဉ်ကျေးမှုများ လွှမ်းမိုးသော မွန်တို့၏ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေး မှုများသည် အေဒီ ၅ ရာစုနှင့် ၈ ရာစုအကြား ထွန်းကားခဲ့သော မွန်ဘုရင်နိုင်ငံများ၏ အောက်တွင် အရှေ့တောင်အာရှ တလျှောက်ပြန့်နှံ့ခဲ့ပေသည်။ အေဒီ ၆ ရာစုပတ်ဝန်းကျင်မှ စ၍ မဟာယန ဗုဒ္ဓဘာသာ တရွေ့ရွေ့ ပွားများနေသော အရှေ့တောင်အာရှ၏ မြောက်ဘက်ပိုင်းတွင် မွန်တို့၏ ဩဇာအောက်၌ ထေရဝါဒ ထွန်းကားလာခဲ့ပေသည်။